

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

МИНИСТЕРСТВО НА ОБРАЗОВАНИЕТО
И НАУКАТА

Изх. № *0207-92*
.....
11-02.....2014 г.

МИНИСТЕРСТВО НА
ФИНАНСИТЕ

Изх. № *91-00-86*
.....
13.02.....2014 г.

ДО

МИНИСТЕРСТВОТО НА ЗЕМЕДЕЛИЕТО
И ХРАНИТЕ

МИНИСТЕРСТВОТО НА КУЛТУРАТА

МИНИСТЕРСТВОТО НА МЛАДЕЖТА И
СПОРТА

КМЕТОВЕТЕ НА ОБЩИНИ

НАЦИОНАЛНОТО СДРУЖЕНИЕ НА
ОБЩИНИТЕ В РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

РЕГИОНАЛНИТЕ ИНСПЕКТОРАТИ ПО
ОБРАЗОВАНИЕТО

АГЕНЦИЯТА ЗА ДЪРЖАВНА
ФИНАНСОВА ИНСПЕКЦИЯ

ОТНОСНО: Прилагане на системата на делегирани бюджети през 2014 година

Във връзка с прилагането на разпоредбите на чл. 41а и 41б от Закона за народната просвета (ЗНП), и чл. 13, чл. 14, чл. 15, чл. 25, чл. 53, чл. 56, чл. 60, чл. 61, чл. 62 и чл. 63 от Постановление № 3 от 2014 г. за изпълнението на държавния бюджет на Република България за 2014 г. Министерството на образованието и науката и Министерството на финансите предоставят следните разяснения и указания:

1. По отношение на разработването и прилагането на формули за разпределение на средствата, получени от първостепенните разпоредители с бюджет (ПРБ) по единни разходни стандарти(ЕРС)

ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

1. Формули за разпределение на средствата, получени по ЕРС, се утвърждават от ПРБ за всяка отделна дейност по Единната бюджетна класификация – целодневни детски градини и обединени детски заведения, подготвителна полудневна група в училище, общообразователни училища, професионални училища и професионални паралелки към СОУ, спортни училища, специални училища, общежития и др.

ПРБ задължително утвърждават формули за детските градини и обслужващите звена, финансирани чрез ЕРС независимо от това дали прилагат делегиран бюджет.

2. ПРБ **не** утвърждава формули за дейности, по които получател на средствата е само едно училище, детска градина или обслужващо звено. В този случай ПРБ следва да предоставя на звеното всички средства, които е получил по единни разходни стандарти за дейността.

3. По формула за дейността се разпределят **всички средства**, получени от ПРБ по ЕРС за съответната дейност. Правилото „минимум 80% по стандарти” не означава, че ПРБ може да разпреди само 80 на сто от средствата и да задържи останалите.

Средствата по дейността се формират на база броя на децата и учениците по информационната системата на Министерството на образованието и науката (МОН) „Админ М” към 01.01.2014 г. ПРБ не разпределя по формула средствата по ЕРС, формирани от положителна разлика между броя на децата/учениците, заложен в Закона за държавния бюджет на Република България за 2014 г. (ЗДБРБ), и броя на децата/учениците по „Админ М” към 01.01.2014 г.

4. ПРБ може да предостави допълнителни средства на училищата, детските градини и обслужващите звена над тези, получени по ЕРС, като не е задължен да разпределя тези средства по формула.

5. ПРБ разпределя по формула само средствата, включени в ЕРС. С оглед съблюдаване на изискванията към формулите, заложен в чл. 41а, ал. 4 и ал. 5 от ЗНП, **във формулата не следва да се включват добавките към ЕРС, както и средствата за:**

- стипендии;
- транспорт на учениците и педагогическия персонал;
- учебници и учебни помагала;
- здравни кабинети;
- капиталови разходи;
- спорт;
- средствата по национални програми за развитие на образованието;
- целодневна организация на учебния процес;
- за подпомагане храненето на децата от подготвителните групи и учениците от I-IV клас;
- всички други целеви средства, за които има отделно регламентиран ред и условия за разпределение.

Средствата за квалификация (извън тази по Национална програма „Квалификация”) и диференцирано заплащане на учителите са включени в единните разходни стандарти.

ОСНОВНИ КОМПОНЕНТИ НА ФОРМУЛАТА

6. Основни компоненти на формулата (ОКФ) са ЕРС за дейността и броят на децата и учениците. Предвид на това, че минимум 80 на сто от средствата се разпределят на база основни компоненти, всяка формула следва да съдържа следния елемент:

$$m\% \times БУ \times ЕРС,$$

където БУ е брой ученици, ЕРС е единен разходен стандарт, а m е число между 80 и 100. Основните компоненти на формулата са задължителни.

ПРБ не може да утвърди формула, която да е изцяло базирана на основните компоненти, т.е. да не включва допълнителни компоненти.

ДОПЪЛНИТЕЛНИ КОМПОНЕНТИ НА ФОРМУЛАТА

7. Съгласно чл. 41а, ал. 4 от ЗНП допълнителни компоненти на формулата (ДКФ) могат да бъдат обективни географски, демографски и инфраструктурни фактори, определящи различия в разходите за едно дете или един ученик, или показатели, отразяващи националната и общинската образователна политика.

Средствата, определени по ДКФ, допълват основните компоненти във формулата, като се спазва следното правило:

$$\text{Общо средства по ОКФ} = БУ \times ЕРС \times m\%,$$

$$\text{Общо средства по ДКФ} = БУ \times ЕРС \times (100 - m)\%,$$

където БУ е брой ученици; ЕРС е единен разходен стандарт, а m е число между 80 и 100.

Сумата от средствата по ОКФ и ДКФ трябва да е равна на средствата, получени от държавния бюджет по ЕРС от ПРБ за дейността.

8. Съгласно чл. 41а, ал. 6 от Закона за народната просвета като част от допълнителните компоненти на формулата за съответната дейност ПРБ задължително определят добавка за условно-постоянни разходи. Въвеждането на този допълнителен компонент като елемент на формулата е необходимо с оглед факта, че детските градини и училищата не работят в хомогенна среда от гледна точка на разходите на едно дете/един ученик. Добавката за условно-постоянни разходи има за цел приближаване на разпределението на средствата по формула към функцията на разходите на училищата и детските градини. Включването на този задължителен компонент следва да гарантира минимална финансова осигуреност на всяко звено.

За всяка образователна институция – училище или детска градина, се определя само една добавка за условно-постоянни разходи. Ако училището или детската градина получава средствата по единни разходни стандарти по повече от една дейност от ЕБК, **препоръчваме** добавката за условно-постоянни разходи да се определя с формулата, по която училищата или детските градини получават най-голямата част от средствата. (Например: за общообразователните училища това е формулата за дейност „Общообразователни училища”, за професионалните училища - по дейност “Професионални училища и професионални паралелки към средно общообразователно училище”, за детските градини – по дейност „Целодневни детски градини и обединени детски заведения”.)

9. За 2014 г. в чл. 13 на ПМС № 3/15.01.2014 г. за изпълнението на държавния бюджет на Република България за 2014 г. са определените минимални размери на добавката за условно-постоянни разходи във формулите за разпределение на средствата по ЕРС от ПРБ към училищата и детските градини за 2014 г., както следва:

1. за училище – 27 000 лв.;

2. за детска градина – 17 000 лв.

ПРБ може да определи по-нисък размер на добавката за условно-постоянни разходи от минималния по чл. 13, ал. 1, т. 1, но не по-малко от 18 000 лв. за училище, при условие че общият размер на средствата по допълнителната компонента за условно-постоянни разходи, определени съгласно стойностите по чл. 13, ал. 1, т. 1, надвишават 16 на сто от общия размер на средствата, разпределяни по формули за съответните училища.

ПРБ може да определи по-нисък размер на добавката за условно-постоянни разходи от минималния по чл. 13, ал. 1, т. 2, но не по-малко от 10 000 лв. за детска градина, при условие че общият размер на допълнителния компонент за условно-постоянни разходи, определена съгласно стойностите по чл. 13, ал. 1, т. 2 надвишава 16 на сто от общия размер на средствата, разпределяни по формули за детските градини.

Размерът на добавката за условно-постоянни разходи за детска градина може да бъде намален до 4 000 лв., ако средният брой на децата в детските градини, финансирани от един първостепенен разпоредител с бюджет, е под 40.

При разработването на формулите за 2014 г. ПРБ следва да отчете достигнатите нива на разходите за персонал и за издръжка на училищата и детските градини за предишната бюджетна година и също така да използва възможността чрез допълнителните компоненти да минимизира намалението на бюджетните средства, ако то не съответства на намаление в броя на децата и учениците .

Препоръчваме при изготвянето на формулата за дейност „Общообразователни училища“ първостепенният разпоредител с бюджет, да не определя добавката за условно-постоянни разходи за училища, които имат статут на защитени, ако няма обективни предпоставки за увеличаване на нивото на разходите спрямо предишната бюджетна година.

10. С утвърждаване на формулите ПРБ следва да утвърдят и останалите допълнителни компоненти, както и реда за разпределение на средствата по елементите на формулата.

11. Не могат да бъдат компоненти на формулата числеността на персонала и броят на групите и паралелките чл. 41а, ал. 4 от ЗНП). В съответствие с това недопустими компоненти на формулите са и всички производни показатели, като например: “численост на (не)педагогическия персонал”, „брой на учителите с п-та ПКС”, „брой на полуинтернатните групи”, „коефициент за пълняемост на паралелка” (който, умножен по броя на учениците, дава броят на паралелките) и т.н.

12. Резервът е част от допълнителните компоненти на формулата и служи за финансиране на нерегулярни разходи. Разходи с нерегулярен характер са тези, които не са в ясна зависимост от определен показател, имат за основание инцидентни или събития с еднократен характер и чието относително и времево разпределение не може да се предвиди в началото на годината.

ПРБ могат да предвидят резерв в размер до **3 на сто** от разпределяните с формулата средства. Средствата от резерва, както и по останалите допълнителни компоненти, следва да се разпределят **по правила**, утвърдени като неразделна част от формулата (чл. 41а, ал. 7 и ал. 9, т. 1 от ЗНП). Правилата за разпределение на резерва следва да включват вида на разходите, които се финансират, както и условията и реда за предоставянето им.

Неразпределените към **15 ноември 2014 г.** средства от резерва се предоставят на звената по съответната дейност, като се разпределят пропорционално на броя на децата и учениците. **Към 31.12.2014 г. училищата, респ. детските градини и обслужващите звена, следва да са получили всички средства, които ПРБ е получил за делегираните дейности по образованието.**

До разпределянето по училища, детски градини и обслужващи звена резервът по формула се планира в съответната бюджетна дейност от функция „Образование” в §10-00 „Издръжка”.

УТВЪРЖДАВАНЕ И ПРОМЕНИ В РАЗПРЕДЕЛЕНИЕТО ПО ФОРМУЛА

13. ПРБ трябва да утвърдят формулите в срок до 28 февруари 2014 година. ПРБ следва да организират обсъждане на проектите на формули с директорите на звената по съответната дейност (чл. 41а, ал. 3 от ЗНП).

14. Утвърдените формули не могат да бъде променяни по време на бюджетната година. ПРБ могат да правят корекции в разпределението на средствата по формула само при промяна на стойността на някои от елементите на формулата – размер на ЕРС или брой на децата или учениците.

Като **неразделна част от формулата** ПРБ утвърждава и правила за:

а/ условията и реда за разпределение на средствата по отделните допълнителни компоненти в съответната формула, в т.ч. за резерва;

б/ промени в разпределението на средствата между училища, детски градини и обслужващи звена при изменение на броя на децата и учениците или на стойностите по някой от другите компоненти на формулата, въз основа на които се разпределят средствата (чл. 41а, ал. 9, т. 2 от ЗНП).

При изготвянето на правилата ПРБ може да предвиди промяна в разпределението на средствата по формула при изменение на броя на децата и учениците през бюджетната година само в следните случаи:

1. на преместване на дете или ученик между звена, финансирани от един и същ първостепенен разпоредител с бюджет;

2. когато в началото на учебната година е необходимо да бъде финансиран по-големият брой деца или ученици в някои звена при намаление на броя на децата и учениците в други звена, финансирани от същия първостепенен разпоредител с бюджет (чл. 60 от ПМС № 3/2014 г. за изпълнение на държавния бюджет на Република България за 2014 г.).

При първоначалното разпределение на средствата по формула ПРБ използват броя на децата и учениците по информационната система на МОН „Админ М” към 01.01.2014 г. Информацията за това се публикува в срок до 31.01.2014 г. на електронната страница на МОН, директория „Делегирани бюджети”.

15. Средствата по ЕРС се разпределят от ПРБ към бюджетите на детските градини, училищата и обслужващите звена на база броя на децата и учениците по

информационната система на МОН „Админ М” към 01.01.2014 г. От друга страна, средствата по ЕРС, заложені със ЗДБРБ за 2014 г. по бюджетите на МОН, Министерството на земеделието и храните (МЗХ), Министерството на културата (МК) и Министерството на младежта и спорта (ММС) и в бюджетните взаимоотношения на общините с централния бюджет, са формирани на база прогнозна информация за броя на учениците по дейности и ПРБ. За изравняване на разчетните стойности по бюджета с информацията по „Админ М” към 1.01.2014 г., в срок до 01 април 2014 г. се извършва корекция за разликите при условията на чл. 25 от ПМС № 3/2014 г. за изпълнение на държавния бюджет на Република България за 2014 г. Когато разчетният брой на децата и учениците, определен със ЗДБРБ 2014 г. за дадена дейност, е по-висок от броя на децата и учениците по информационната система „Админ М”, ПРБ заделя като резерв разликата от средствата, формирана по съответния единен разходен стандарт, до извършването на корекция за намаление на средствата.

Когато разчетният брой на децата и учениците, определен със ЗДБРБ 2014 г., е по-нисък от действителния брой на децата и учениците по информационната система „Админ М” към 1 януари 2014 г., ПРБ разпределя средствата по формула за дейността, като недостигът се удържа пропорционално на средствата по формула до извършване на корекция за увеличение на средствата. След извършване на корекцията удържаните средства се възстановяват.

На основание чл. 25, ал. 1 от ПМС № 3/2014 г. за изпълнение на държавния бюджет на Република България за 2014 г. Министерството на образованието и науката в срок до 1 април 2014 г. предлага корекции на средствата по стандарти и целевите средства за образование, които са разчетени на база брой ученици/деца по бюджетите на министерствата, финансиращи училища и детски градини, и по бюджетните взаимоотношения на общините с централния бюджет на база данните от информационната система „Админ М”.

16. ПРБ не може да прехвърля средства от една дейност в друга чрез механизма на формулата. По същия начин ПРБ не може да финансира пряко звена, чийто предмет на дейност се класифицира в друга бюджетна дейност. Обслужващите звена от системата на народната просвета могат да бъдат финансирани за сметка на средствата по единни стандарти за дейностите по възпитание, подготовка или обучение на деца и ученици, които извършват и финансирането, на които е включено в съответния разходен стандарт, само при условие, че получават средствата чрез училищата въз основа на писмено решение на директора.

Компенсирани промени между дейности могат да се правят на ниво училищен бюджет от директора на училището на основание чл. 41б ал. 1, т. 2 от ЗНП.

17. Междуучилищните центрове за трудово-политехническо обучение (МУЦТПО) могат да получават средства от формулата за дейност „Общобразователни училища”, ако са налице едновременно следните условия:

- изпълняват дейности по учебния план със съгласие на директора/директорите;
- в правилата към формулата е разписан механизъм за определяне размера на средствата в зависимост от възложените задължения.

В тези случаи МУЦТПО получават средствата чрез училищата въз основа на споразумение между конкретното училище и центъра.

18. В съответствие с чл. 47а, ал. 8 на ЗНП ПРБ може да предвиди като част от допълнителните компоненти средства в размер до 0,5 на сто от разпределяните по формула за финансиране на дейността на логопедичните кабинети.

Разходите на логопедичните кабинети се отчитат по дейността, от която са получени средствата.

19. Определените добавки с Решение No 658 на Министерския съвет от 2013 г. за изменение на ПМС № 249 от 2013 г. за приемане на стандарти за делегираните от държавата дейности през 2014 г. с натурални и стойностни показатели са разчетени по бюджетите на ПРБ за 2014 г. и се разпределят над средствата по формула както следва:

- добавка за деца и ученици на ресурсно подпомагане, интегрирани в училища и детски градини, в размер на 318 лв. Добавката се включва в бюджетите на детските градини и училищата, в които интегрирано се възпитават и обучават децата и учениците на ресурсно подпомагане над средствата по формула. Не по-малко от 40 на сто от добавката се разходва за създаване на подкрепяща среда, свързана с подпомагане обучението на децата и учениците на ресурсно подпомагане.

- добавка за подобряване на материално-техническата база на училищата за учениците в дневна форма на обучение в размер на 25 лв. на ученик. ПРБ разпределя средствата между училищата на база броя на учениците в дневна форма на обучение над средствата по формула.

- добавка за подпомагане храненето на децата от подготвителните групи и учениците от I-IV клас в размер на 72 лв. на дете/ученик. Средствата се разпределят по реда на ПМС № 308 от 2010 г. за осигуряване и разпределение на средства за подпомагане храненето на децата от подготвителните групи в детските градини и училищата и на учениците от I до IV клас.

- средства в размер на 520 лв. на ученик за осигуряване на целодневна организация и за столово хранене на обхванати ученици в полуинтернатни групи от I, II, III и IV клас в училищата, които не са средищни.

- средства за извънкласни и извънучилищни дейности в размер на 14 лв. на ученик. Тези средства са целеви и следва да се разпределят от ПРБ между училищата и обслужващите звена – извънучилищни педагогически учреждения. При условие че ПРБ не финансира извънучилищни педагогически учреждения, то средствата следва да се разпределят изцяло между училищата за извънкласни дейности. Няма задължение за ПРБ да разпределя тези средства по формулата.

Средствата за извънкласни и извънучилищни дейности не могат да се използват за дейности, финансирани със средства по ОП РЧР - проект „УСПЕХ”.

- добавка за деца от целодневни подготвителни групи в училище в размер на 520 лв. Средствата се предоставят на училищата над стандарта за полудневна подготвителна група в детска градина или училище.

20. В изпълнение на чл. 56, ал. 1 от ПМС № 3/2014 г. за изпълнението на държавния бюджет на Република България за 2014 г. в срок до 10 март 2014 г. ПРБ следва да публикуват на интернет страницата си, а при липса на такава - по друг подходящ начин, информация за разпределението на средствата по звена и по компоненти на формулата за всяка отделна дейност. Информацията се предоставя и на директорите на звената от съответната дейност заедно с утвърдения им бюджет или бюджетна сметка. *Първостепенните разпоредители с бюджет предоставят информацията на директорите на звената от съответната дейност и при извършването на промени в разпределението на средствата по формула.*

С цел изпълнението на изискването „по компоненти и по звена” предлагаме информацията да бъде представена по примерната форма в приложението към настоящото писмо или в подобна на нея.

Разпределението следва да се представи за 100% от средствата по стандарти, определени на база на размерите на единните разходни стандарти за 2014 г. и броя на децата и учениците по „АдминМ” към 01.01.2014 г. (а не по тези, по които е разчетен бюджетът).

II. По отношение утвърждаването на бюджетите на училищата

21. ПРБ не може да преразпределя *собствените* приходи на училищата. Приходите на училищата са постъпления от дейности, осъществявани от училището извън (над) средствата по формула.

Всички приходи на училищата са делегирани, включително приходите от собственост. Изключение могат да бъдат само приходите от стопанисване на имоти, които са относително териториално обособени, имат самостоятелно отчитане на разходите и не представляват част от присъщата за училището дейност.

Собствените приходи на общинските училища постъпват по банковите сметки на училищата.

С утвърждаването на бюджетите на училищата ПРБ следва да утвърди и план на приходи на училището, респ. план за разходи за сметка на собствени приходи (чл. 41а, ал. 10, т. 2 от ЗНП). Приходите на общинските училища се планират в раздел приходи в делегираните дейности, като за целта в бюджетната бланка са включени съответните приходни параграфи. С тези средства се увеличава планът на разходите в делегираните дейности.

22. Установените превишения на постъпленията над плащанията по бюджетите на общинските училища, детски градини и обслужващи звена, прилагащи системата на делегирани бюджети, централизирани съгласно т. 16 на писмо-указание на министъра на финансите ДДС 9/04.12.2013 г. за годишното приключване на банковите сметки на бюджетните предприятия за 2013 г., както и дължимите към бюджетите им средства, непреведени от първостепенния разпоредител с бюджетни кредити към 31 декември 2013 г., **следва да бъдат възстановени/предоставени по сметките на училищата, детските градини и обслужващите звена не по-късно от 30.01.2014 г.**

23. С утвърждаването на бюджетите на общинските училища ПРБ следва да им утвърдят и план на разходи за сметка на преходни остатъци. В изпълнение на чл. 41а, ал. 10 от ЗНП ПРБ включват като разходи в бюджетите на училищата и на другите звена от системата, прилагащи делегирани бюджети, и разходите за сметка на:

- установеното към края на 2013 г. превишение на постъпленията над плащанията по бюджета на съответното училище;
- дължимите към бюджета на училището средства, непреведени от първостепенния разпоредител с бюджет към 31 декември 2013 г.;
- собствените приходи на училището;
- допълнително финансиране за маломерни и слети паралелки, определено като размер по реда на чл. 11 от Наредба № 7 от 2000 г. за определяне броя на паралелките и групите и броя на учениците и на децата в паралелките и в групите на училищата, детските градини и обслужващите звена.

24. Превишението на постъпленията над плащанията по бюджетите на държавните училища към края на 2013 г. ще бъде възстановено чрез предоставянето на допълнителни средства на ПРБ по реда на чл. 110, ал. 4 от Закона за публичните финанси. За целта ПРБ, финансиращи държавни училища, следва да уведомят МОН за размера на превишението в срок до 14.02.2014 година. Министърът на образованието и науката прави предложение до министъра на финансите за корекция по бюджетите на МОН, МЗХ, МК, ММС в срок до 28.02.2014 година.

25. Дължимите, но непредоставените от ПРБ по сметка на училището, средства от бюджета за 2013 г. формират превишение по смисъла на чл. 41 а, ал. 10, т. 1 на ЗНП и следва да му бъдат предоставни като част от възстановяването на преходните остатъци.

26. Превишението на начислените над приспадатите осигурителни вноски на държавните училища към 31.12.2013 г., произтичащо от прилагането на § 25 от ПЗР на Закона за държавния бюджет на Република България за 2013 г., се възстановява по бюджета на съответния ПРБ през 2014 г., като се приспада от средствата по формула на училището. При установено превишение на приспадатите над начислените осигурителни вноски същото се възстановява по бюджетите на училищата.

27. Ако ПРБ е утвърдил бюджетите на училищата, детските градини и обслужващите звена преди утвърждаването на формула, същите следва да бъдат коригирани в съответствие с разпределението по формула.

28. Училищата следва да получат утвърден/коригиран от ПРБ в съответствие с одобрената формула бюджет не по-късно от **16.03.2014 г.**

Формата, по която се утвърждава бюджетът на училищата, трябва да включва приходи, разходи, трансфери и финансиране.

Училищата, детските градини и обслужващите звена, изпълняващи делегиран бюджет, публикуват на интернет страницата си утвърдения им бюджет и отчета за изпълнението му. При липса на собствена интернет страница училищата, детските градини и обслужващите звена подават информацията за публикуване на страницата на първостепенния разпоредител с бюджет.

29. Всички средства, включени в единните разходни стандарти, са делегирани на училищата. Делегирани са още:

- преходните остатъци от предходни години с изключение на целевите средства, преминали в преходен остатък (целевите средства преминават в преходен остатък при запазване на целевия си характер, освен ако в нормативен акт не е предвидено друго);

- собствените приходи;

- допълнителните средства от държавния бюджет, които нямат целеви характер;

- дофинасирането от ПРБ, което няма целеви характер.

Целеви средства могат да се делегират на училищата по решение на ПРБ, **ако това е предвидено в нормативния акт**, определящ реда и условията за тяхното разходване (напр. разходите за транспорт на учениците и учители). Когато ПРБ прехвърля разходни ангажименти, които са негова отговорност, на училището (напр. разходите за възнаграждения и осигуровки на шофьорите на училищни микробуси), той следва да прехвърли и средства, които да обезпечат изпълнението на дейностите.

III. По отношение на изпълнението на разходите

30. Разходите за сметка на собствени приходи на държавните училища са част от делегирания бюджет, като същите се изпълняват в рамките на месечните им лимити над средствата по формула, средствата за стипендии и целевите средства, до размера на транзитираните от училището приходи.

31. Съгласно чл. 53, ал. 1 от ПМС № 3/2014 г. за изпълнението на държавния бюджет на Република България за 2014 г. ПРБ предоставят на училищата средствата по единни разходни стандарти, разпределени по формули и средствата за стипендии, включени в бюджетите на училищата, в срок до 7 работни дни от получаването им от централния бюджет. Това предполага следния график на изпълнение на средствата по формула:

- за общинските звена - по 1/3 месечно от тримесечното разпределение на държавния трансфер за общините, регламентирано с чл. 53, ал. 1 на ЗДБРБ 2014 г. (първо тримесечие - 30%, второ тримесечие - 25%, трето тримесечие 20%, четвърто тримесечие 25 %);
- за държавните звена – въз основа на месечното разпределение, по което се предоставят средствата от централния бюджет на ПРБ;
- допълнителните средства – в зависимост от датата на получаването им.

Този график не изключва опцията, при възможност по бюджета на ПРБ и мотивирано искане от страна на директора, ПРБ да отпусне изпреварващо финансиране (допълнителна сума над полагащата се месечна част за сметка на субсидията за предстоящите месеци до края на годината).

Регламентираният срок следва да бъде съблюдаван без значение дали училищата са второстепенни или третостепенни разпоредители с бюджет (когато кметът на район е ВРБ).

32. За училищата, включени в системата на единна сметка, предоставянето на средствата става чрез залагането на месечен лимит за разход, в рамките на който ПРБ следва да нарежда в непродължителен срок всички плащания.

Визираното по-горе (и въобще системата на делегираните бюджети) изключва изпълнението на субсидия по формула да се прави въз основа на месечни заявки за предоставяне на средства, чието изпълнение да зависи от решението на ПРБ (респ. ВРБ, когато училищата са ТРБ).

33. При разпореждането със средствата за училището (чл. 41 б, ал. 1, т. 3 от ЗНП) в условията на делегиран бюджет се прилага системата на двоен подпис и предварителен контрол за законосъобразност. Редът и начинът за прилагане на тези системи следва да бъде уреден с вътрешни правила в съответствие с принципите на Закона за финансовото управление и контрол в публичния сектор. Препоръчва се вторият подпис да се полага от счетоводителя на училището.

Предварителният контрол за законосъобразност върху задълженията и разходите се възлага от директора на служител от училището или на външно лице, което добре познава спецификата на дейността. Възможно е това лице да бъде служител на ПРБ. При всички случаи предварителният контрол обхваща само преценка за законосъобразност и трябва да бъде организиран по начин, по който да изпълнява

ефективно предназначението си, като разходите за осъществяването му не трябва да превишават очакваните ползи.

На основание чл. 3 ал. 2 от Закона за финансовото управление и контрол в публичния сектор директорът отговаря и се отчита пред горестоящия ръководител за своята дейност по отношение на финансовото управление и контрол на училището, при условия и ред, определени от съответния ПРБ.

34. При прилагането на системата на делегирани бюджети директорът е възложител по смисъла на Закона за обществените поръчки. Договорите за доставка на стоки, услуги и строителство, по които задължено лице е училището, се сключват от директора на училището или от упълномощено от него лице. Кметът на община или район (когато училищата са третостепенни разпоредители с бюджет) може да бъде възложител за доставка на стоки и услуги, финансирани от делегирани средства на училищата при условие, че директорите са изразили писмено съгласие правомощията им на възложител да бъдат упражнявани от кмета (ПРБ).

Когато ПРБ е възложител (купувач) по договор за доставка на стоки или за предоставяне на услуги от името на директора на училището, директорът следва да определи годишния размер на средствата за съответната доставка за сметка на средствата от бюджета на училището.

35. При планирането на разходните ангажименти на училището за 2014 г. директорът задължително включва и средствата за допълнителното възнаграждение за постигнати резултати от труда за педагогическия персонал (диференцирано заплащане). Изчисляването на тези средства става, като определеният годишен размер на средствата за работни заплати **на целия персонал** се умножи с процент в диапазона от 3% до 4%. Средствата за допълнителното трудово възнаграждение за постигнати резултати от труда на директорите на училищата, детските градини и обслужващите звена се осигуряват допълнително от бюджета на МОН.

36. Съгласно постигнато споразумение със социалните партньори, при изпълнението на бюджетите на училищата, детските градини и обслужващи звена към 31.12.2014 г. превишението на постъпленията над плащанията, с изключение на целевите средства, не следва да надвишава 4 на сто на годишна база.

37. Съгласно чл. 41б, ал. 5 от ЗНП министърът на образованието и науката може да предлага на министъра на финансите да намали трансфера от централния бюджет към бюджета на ПРБ при установяване на:

- невъзстановяване на превишението на постъпленията над плащанията по бюджетите на училищата, обслужващите звена и детски градини;

- неизпълнение на целеви средства и/или делегирани средства с източник единни разходни стандарти;

- невъзстановяване на собствени приходи.

Намалението на трансфера е в размера на неизпълнените суми. Освободените средства от намаления трансфер могат да се предоставят по бюджета на училището, детската градина или обслужващото звено, което не е получило дължимия трансфер от първостепенния разпоредител с бюджет. Средствата се предоставят като трансфер чрез бюджета на Министерството на образованието и науката.

38. Детските градини и обслужващите звена могат да прилагат системата на делегирани бюджети, ако има решение на първостепенните разпоредители с бюджет за делегиране на права на директорите, определени в ал. 1 и ал. 2 на чл. 41б от ЗНП.

39. Контролът по изпълнението на чл. 63 от ПМС № 3 от 2014 г. се осъществява от началниците на Регионалните инспекторати по образованието.

Регионалните инспекторати по образованието следва да сведат настоящото писмо до знанието на директорите на училищата, обслужващите звена и детските градини, прилагащи системата на делегирани бюджети.

/n/

/n/

/n/

/n/

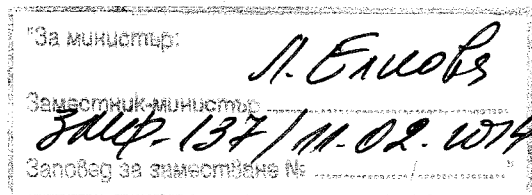
ПРОФ. Д-Р АНЕЛИЯ КЛИСАРОВА

*Министър на образованието
и науката*

за

ПЕТЪР ЧОБАНОВ

Министър на финансите

Приложение:

Форма за представяне на информация за разпределението на средствата по звена и по компоненти на формулата

Дейност ...

Средства по стандарти по дейността (ССД) - ....¹

Наименование на звеното	Брой ученици	k% x ЕРС x БУ	Добавка за условно-постоянни разходи (ДК1)	m % ДК2	n% ДКп	Резерв	Общо
Звено 1							СФ1
Звено 2							СФ2
.....							....
Звено N							СФп
Резерв							(лв. резерв)
Общо	$\Sigma (1:n)$	$\Sigma(1:n)$	$\Sigma(1:n)$	$\Sigma(1:n)$	$\Sigma(1:n)$	(лв. резерв)	$\Sigma(1:n) +$ резерв

Забележки:

ЕРС – единен разходен стандарт;

ДК – допълнителен компонент;

СФ – средства по формула.

Сумата в клетката най-долу вдясно трябва да е равна на средствата, получени от ПРБ за дейността.

¹ По броя на децата и учениците по АдминМ към 01.01.2014 г. и съответните единни разходни стандарти